

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทและการเปลี่ยนแปลงของชุมชนท้องถิ่นเนื่องจากการบูรณะวัดร่องขุ่น พ.ศ. 2540 – 2553 เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยผู้วิจัยได้กำหนดระเบียบวิธีวิจัยดังนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา

ในการศึกษาบทบาทและการเปลี่ยนแปลงของชุมชนท้องถิ่นเนื่องจากการบูรณะวัดร่องขุ่น พ.ศ. 2540 – 2553 มีขอบเขตในด้านประชากร คือ

1. ศึกษาบทบาทและการเปลี่ยนแปลงของชุมชนท้องถิ่นเนื่องจากการบูรณะวัดร่องขุ่น พ.ศ. 2540 – 2553 โดยแบ่งประชากรออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่

- 1.1 กลุ่มองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- 1.2 กลุ่มฝ่ายปกครอง
- 1.3 กลุ่มนักธุรกิจเอกชน
- 1.4 กลุ่มคณะกรรมการบริหารวัด

โดยจะทำการสัมภาษณ์เชิงลึกและใช้กลุ่มเสวนาเพื่อให้ได้ข้อมูลข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากกลุ่มดังกล่าว

3.2 ขอบเขตในด้านเนื้อหา

ศึกษาบทบาทและการเปลี่ยนแปลงของชุมชนท้องถิ่นเนื่องจากการบูรณะวัดร่องขุ่น พ.ศ. 2540 – 2553 โดยศึกษาใน 2 ประเด็น คือ

3.2.1 ศึกษาการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจที่เกิดจากการบูรณะวัดร่องขุ่น ตั้งแต่ พ.ศ. 2540-2553

3.2.2 ศึกษาการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากการบูรณะวัดร่องขุ่น ตั้งแต่ พ.ศ. 2540-2553

3.3 ขอบเขตในด้านสถานที่ศึกษา

ศึกษาในเขตพื้นที่บริเวณวัดร่องขุ่น ตำบลป่าอ้อดอนชัย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

3.4 ขอบเขตด้านระยะเวลาในการศึกษา

กำหนดในการศึกษาวิจัยตั้งแต่เดือน มกราคม 2554 – มีนาคม 2554

3.5 ระเบียบวิธีวิจัย

3.5.1 เทคนิคและวิธีการเลือกตัวอย่าง

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ใช้การศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ซึ่งกำหนดวิธีการวิจัย ดังนี้

1. การวิจัยเอกสาร (Documentary Research) เป็นการค้นคว้าและรวบรวมข้อมูล แนวความคิดเห็นจาก เอกสาร ตำรา และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. การวิจัยภาคสนาม (Field Method) ทำการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง โดยการสัมภาษณ์กึ่งมีโครงสร้าง หรือแบบไม่เป็นทางการ (Informal Interview) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการ สัมภาษณ์ที่ใช้การตั้งคำถาม โดยมีเพียงคำถามที่นำไปสู่การพูดคุยสนทนาที่ดำเนินไปอย่าง ธรรมชาติ ซึ่งให้ผู้สัมภาษณ์ไม่รู้สึกรู้สีกว่ากำลังถูกสัมภาษณ์ และไม่รู้สึกรู้สีกว่ากำลังถูก สัมภาษณ์ และไม่รู้สึกรู้สีกว่ากำลังถูกสัมภาษณ์ และไม่รู้สึกรู้สีกว่ากำลังถูกสัมภาษณ์ ในการ สนทนาแต่ละครั้ง เพื่อให้ได้ข้อมูลในเชิงลึกได้อย่างชัดเจน

3.5.2 เครื่องมือในการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ได้ใช้เครื่องมือในการวิจัยคือ การสัมภาษณ์โดยการสัมภาษณ์กึ่งมี โครงสร้าง หรือแบบไม่เป็นทางการ (Informal Interview) ได้ดังนี้

1. ทำการสัมภาษณ์ในเชิงลึก โดยใช้การสัมภาษณ์กึ่งมีโครงสร้าง หรือแบบไม่เป็นทางการ (Informal Interview) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ที่ใช้ในการตั้งคำถาม โดยมีเพียง คำถามที่นำไปสู่การพูดคุยสนทนาที่ดำเนินไปอย่างธรรมชาติ ซึ่งให้ผู้สัมภาษณ์ไม่รู้สึกรู้สีกว่ากำลัง ถูกสัมภาษณ์ และไม่รู้สึกรู้สีกว่ากำลังถูกสัมภาษณ์ ในการสนทนาแต่ละครั้ง เพื่อให้ได้ข้อมูลในเชิงลึกได้อย่าง ชัดเจน
2. การสังเกต ผู้วิจัยได้ใช้การสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Participant Observation) และการ สังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (Non-Participant Observation) ควบคู่ไปขณะทำการสัมภาษณ์บุคคล เป้าหมาย และกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งการสังเกตนี้ผู้ถูกสังเกตจะไม่ทราบว่าถูกสังเกตอยู่ ซึ่งได้มีการ บันทึกกระบวนการ ไปพร้อม ๆ กัน เพื่อเป็นการค้นหาข้อมูล ตลอดจนการวิเคราะห์ตรวจสอบ ข้อมูลไปในตัว

การศึกษาวิจัยครั้งนี้วิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง ร่วมกับการสัมภาษณ์ และการสังเกต จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เปรียบเทียบเพื่อให้เห็นความคิดเห็นที่สอดคล้องและแตกต่าง

3.5.3 ขั้นตอนและวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ตัวแทนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้มีบทบาทในชุมชน รวมไปถึงผู้ที่มีบทบาทเกี่ยวข้อง โดยแบ่งกลุ่มเป็นแต่ละกลุ่ม กลุ่มละ 5 คน รวม 4 กลุ่ม ดังนั้นจึงเป็นการสัมภาษณ์ ทั้งหมด 20 คน ดังนี้

1.1 กลุ่มองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบไปด้วยดังนี้

- 1.1.1 นายกเทศมนตรีตำบลป่าอ้อดอนชัย
- 1.1.2 ปลัดเทศบาลตำบลป่าอ้อดอนชัย
- 1.1.3 ผู้อำนวยการกองคลังเทศบาลตำบลป่าอ้อดอนชัย
- 1.1.4 สมาชิกสภาเทศบาลตำบลป่าอ้อดอนชัย เขต 2 (ประธานสภา)
- 1.1.5 สมาชิกสภาเทศบาลตำบลป่าอ้อดอนชัย เขต 2

1.2 กลุ่มฝ่ายปกครอง ประกอบไปด้วยดังนี้

- 1.2.1 กำนันตำบลป่าอ้อดอนชัย
- 1.2.2 ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 1 บ้านร่องขุ่น (2535-2553) ตำบลป่าอ้อดอนชัย
- 1.2.3 ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 1 บ้านร่องขุ่น (2553-ปัจจุบัน) ตำบลป่าอ้อดอนชัย
- 1.2.4 ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 15 บ้านเหล่าลาว ตำบลป่าอ้อดอนชัย
- 1.2.5 ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 1 บ้านแม่มอญ ตำบลสันสลี อำเภอแม่ลาว จังหวัดเชียงราย

1.3 กลุ่มนักธุรกิจเอกชน ประกอบไปด้วยดังนี้

- 1.3.1 นายเทพพิทักษ์ ศรีเวชคำตา ผู้ประกอบกิจการให้เช่าพื้นที่จำหน่ายสินค้า
- 1.3.2 คาบตำรวจมารุส ไชยการ ผู้ประกอบกิจการให้เช่าพื้นที่จำหน่ายสินค้า
- 1.3.3 นางอัสรา ผิวอ่อน ผู้ประกอบกิจการจำหน่ายเสื้อผ้าพื้นเมืองและของที่ระลึก
- 1.3.4 นางวิลาสิณี ไพยราช ผู้ประกอบกิจการให้เช่าพื้นที่จำหน่ายสินค้า
- 1.3.5 นายศักดิ์สิทธิ์ ปิงเมือง ผู้ประกอบกิจการจำหน่ายและให้เช่าพระเครื่อง

1.4 กลุ่มคณะกรรมการบริหารวัด ประกอบไปด้วยดังนี้

- 1.4.1 เจ้าอาวาสวัดร่องขุน
- 1.4.2 ไวยาวัจกรวัด
- 1.4.3 ผู้จัดการวัด
- 1.4.4 หัวหน้าห้องแสดงภาพ
- 1.4.5 ประชาสัมพันธ์วัด

2. นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาสรุป วิเคราะห์ โดยเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive analysis) และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content analysis) โดยการจัดหมวดหมู่ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ และการสังเกต เพื่อเชื่อมโยงกับแนวความคิด และงานวิจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถอธิบายถึงขั้นตอนของกระบวนการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมที่เกิดจากการบูรณะวัดร่องขุน พ.ศ. 2540-2553 รวมทั้งเชื่อมโยงหาความสัมพันธ์ของ ข้อมูล (Successive Approximation) ให้สามารถนำไปสู่ความเข้าใจต่อการดำรงอยู่ การเปลี่ยนแปลงของปรากฏการณ์ที่ศึกษา ในการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้วิจัยโดยอาศัยวิธีการตีความ สรุปความ ที่ได้จากการรวบรวมข้อมูลประเด็นต่าง ๆ ที่ผู้วิจัยได้พบประสบจากการดำเนินการวิจัย